

Негативизам се као нова политичка и социјална пошаст шири Србијом. На ову погубну појаву већ су указивали функционери владајућих партија, а то је недавно учинио и председник Републике Борис Тадић. Он је обилазећи градилишта, што постаје његова готово свакодневна маркетиншка представа, изрекао следеће оцене о деловању опозиције и њеним идејама о променама у друштву: „Свака политичка идеја која долази из опозиције или НВО је ‘доброодошла’, али у тим предлозима не видим боље предлоге од оних које власт већ спроводи. Мој посао је да радим, а волео бих да сви у Србији који обављају и државне дужности, и они у опозицији такође раде. Ништа лакше него сести на столицу и рећи: Ово би требало да буде овако или онако. Али не видим боље предлоге и идеје од оних које ми спроводимо.“

Да ли је могуће да у нашем друштву ниједна идеја и предлог који долазе ван естаблираних државних и парадржавних кругова нема смисла и капацитет да побољша стање. Овим ставом председник Републике је исказао и до сада често виђен политички аутизам, али и својеврсну осиноност. Овакав став не изазива само неверицу и осећај да смо се оваквих тирада о злој, нерадничкој и неспособној опозицији наслушали у нашој политичкој историји, већ отвара много важније питање о смислу демократије и остваривању једног од најважнијих природних људских права, права на слободно и критичко мишљење које је у темељу демократије. Зато и јавност у демократији има толику важност. Без обзира на то што читава котерија маркетиншких магова и стручњака за односе са јавношћу покушава да ублажи и преобликује ставове председника Републике, остаје горак укус и све очигледнији утисак да председник исказује све мању способност за дијалог а да све више воли да слуша своје визије и предлоге који се унутар његовог дворског и котеријског круга не доводе у питање..

Када председник Републике каже да они у опозицији не раде ништа и да не види боље предлоге од оних које спроводи власт, онда се изнова отвара проблем схватања улоге опозиције и критичког мишљења у развоју сваког демократског друштва. Схватати опозицију пре свега као страначко питање, а не узимати у обзир стотине активних удружења и организација, угледних појединаца и стваралаца као део пулсирајућег грађанског друштва, превазиђен је начин политичког размишљања. На тај начин се опозиција и даље третира као реметилачки фактор, то су људи који не раде ништа и чији се предлози не могу узимати у разматрање.

Као да се налазимо у некој врсти политичког времеплова јер је такав однос према опозицији ствар далеке политичке прошлости и деловања режима у коме се тек освајала

слобода говора и мишљења. Ако се данас у нашој јавности на овакав бахат и осيون начин негира и ниподаштава постојање критичког мишљења и отворено багателишу и дезавуишу идеје и предлози који долазе од удружења грађана, појединаца, партија који су ван власти, онда се може и мора говорити о озбиљном дефициту демократије.

Све чешће се дешава да реална животна ситуација превазилази и самог председника, тако да се он појављује као „Алиса у земљи политичких чуда“, дајући несувисле изјаве о свему и свачему.

Када власт апсолутизује своје идеје (ако их уопште има), веома је кратак пут до увођења система апсолутне власти која је у Србији већ увелико на делу. Очигледно је да сада председник Републике већ учестало излази изван оквира својих уставом одређених надлежности и покушава да покрије све очигледне празнину и неефикасност владајуће политике а све настојећи да унесе привид реда и организације у увелико девастирани државни систем. Међутим, све чешће се дешава да реална животна ситуација превазилази и самог председника, тако да се он појављује као „Алиса у земљи политичких чуда“, дајући несувисле изјаве о свему и свачему.

Хиперактивни председник не може да покрије све недоследности и промашености у владајућем систему, за шта је он преузео политичку одговорност. Он на терен стиже као нека врста политичког супермена или политичког демијурга који ће смирити ситуацију, улисти толико потребан оптимизам и сузбити сваки покушај да се формулише озбиљнија политичка алтернатива. У политици се харизма тешко стиче и одржава, али се може и веома лако израубовати. Очигледно је да је изборна харизма председника Републике у великој мери истрошена и он сада прибегава познатим политичким триковима, разговорима са незадовољним грађанима. Истрошеност харизме је све очигледнија а то показује и његов однос према опозицији. Када председник Републике на овако отворено потцењивачки и дисквалификаторски начин говори о улози и значају опозиције и отворено ниподаштава другачије идеје, он тиме не демонстрира своју политичку снагу, напротив, у питању је очигледан израз слабости и немоћи да се у друштву отвори процес озбиљног и квалитетног дијалога и прожимања идеја и концепција како би се дошло до најбољих и најперспективнијих решења. Међутим, како је председник Борис Тадић уверен у једину исправност спровођења идеја владајућег режима, онда се увелико налазимо у предворју негирања не само снаге критичког мишљења већ и довођења у питање постојања самог појма опозиције. Сетимо се само на који начин је Слободан Милошевић у последњој председничкој кампањи говорио о опозицији, домаћим издајницима и колаборантима. Тај тон се и данас јавља у политичкој пракси. Свеprisутност председника Републике и његова хиперактивност остају и даље део медијске кампање, али без озбиљног суочавања са изузетно тешким социјалним и

политичким проблемима у којима се Србија данас налази.

Чак је недавно у маниру старог опозиционара председник Републике изјавио да је процес приватизације у нашој привреди веома лоше изведен, мада каже да има и позитивних примера. Та пљачкашка приватизација и прање прљавог тајкунско-мафијашког капитала великом делом су обављени у време његовог председничког мандата. Које онда председник Републике упућује негативну оцену и шта од те његове „оштре и конструктивне критике“ имају стотине хиљада радника.

Очигледно је да је изборна харизма председника Републике у великој мери истрошена и он сада прибегава познатим политичким триковима

Зато се и поставља питање: да ли је председник Републике само гласоговорник страначко-тајкунских олигархија или је његова политичка и уставна обавеза да као функционер биран на општим изборима створи услове за обликовање и уважавање свих најважнијих идеја. Не сећам се да се председник Републике консултовао са највећим критичарима овако спроведеног концепта приватизације, наравно да није, јер су они маргинализовани и делују као нека врста интелектуалне гериле. А било је много озбиљних упозорења у ком правцу иде и какве ће катастрофалне последице имати на овај начин вођена приватизација. Говорити сада о непристојно богатим људима, монополима, неблаговременом плаћању личи на буђење из политичке хибернације и улазак у игру да би се одсвирао крај утакмице.

Управо би председник Републике морао да буде политички гарант процеса обједињавања и повезивања највреднијих идеја, концепција и предлога у нашем друштву и то без обзира на политичку или струковну припадност.

Управо би председник Републике морао да буде политички гарант процеса обједињавања и повезивања највреднијих идеја, концепција и предлога у нашем друштву и то без обзира на политичку или струковну припадност. Очигледно је да је изјавом о опозицији као баштинику огољеног негативизма, неспособности, лењости и нихилизма председник Републике реаговао пре свега као политичар и загрижени партијски активиста, а не као државник који ће непрестано подстицати и обогаћивати дијалог и размену идеја и не затварати друштво у маркетиншки испразне кругове у којима не

„Не видим боље идеје од оних које ми спроводимо“

Пише: Маринко М. Вучинић
уторак, 17 август 2010 18:06

постоји толико потребно суочавање са надирућом социјалном и економском кризом.